

B.1a Vyhodnocení zranitelnosti krajiny v kontextu klimatické změny

Legenda

- hranice Středočeského kraje
- skutečně zastavěné plochy sídel (rozsah urbanizace), stav k 31. 12. 2019
- železniční trať
- dálnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- vodní plochy a toky
- lesní plochy

Hydrologická zranitelnost krajiny

A ... krajiny s vysokou stabilizační schopností ve vztahu k vodnímu režimu
Mírně vysychající krajiny; s ohledem na probíhající klimatickou změnu je třeba pokračovat v zásadách do struktury krajiny a hydrografické sítě, zvyšujících retenční a akumulaci schopnosti krajiny. Krajiny s významně pozitivně ovlivňují vodní režim svého okolí. Krajiny je třeba připravit na suchá období např. postupnou změnou druhové skladby lesa a nelesní zeleně (samovolnou i umělou).

B ... krajiny s průměrnou stabilizační schopností ve vztahu k vodnímu režimu
Lze pozorovat mírné zhoršení stavu; s ohledem na očekávanou klimatickou změnu je třeba pro udržení žádoucího stavu krajiny postupně realizovat taková opatření v krajině, která zlepšují retenční a akumulaci vody. Krajiny ve stávajícím stavu pozitivně ovlivňují své okolí.

C ... mírně vysychající krajiny
Lze pozorovat významnější zhoršení vodního režimu krajiny. V těchto krajinách je třeba prioritně realizovat opatření zvyšující retenční schopnosti krajiny, a to podle místních podmínek kombinací organizačních opatření na orné půdě a technických opatření na vodních tocích a jejich nivách. S ohledem na očekávanou klimatickou změnu je třeba uvážit o adaptačních opatřeních (jako jsou změny zemědělských a lesních kultur).

D ... významně ohrožené krajiny
Lze pozorovat velmi významné zhoršení vodního režimu krajiny. Krajiny vyžadují podle místních podmínek urgentní a razantní zásahy do stávajícího způsobu hospodaření a zacházení vodou v krajině. S ohledem na probíhající změnu klimatu se jedná o krajiny, v nichž může dojít k až destruktivní degradaci životního prostředí.

E ... prudce vysychající krajiny
Lze pozorovat bezprecedentní zhoršení vodního režimu, způsobené pravděpodobně stavem krajin v jejich bezprostředním okolí a probíhající klimatickou změnou. Krajiny vyžadují radikální změnu hospodaření s vodou v krajině a výrazná adaptační opatření jak v krajině (změny druhového složení lesa, zemědělských kultur), tak zásahy na hydrografické síti (akumulační a retenční vodní díla). V těchto krajinách je naprosto klíčové vyvarovat se jakýmkoliv zásahům do krajiny zhoršujícím vodní režim (zejm. další urbanizace a odlesňování).

F ... krajiny se zdevastovaným vodním režimem
Lze pozorovat bezprecedentní zhoršení vodního režimu krajiny s významným negativním vlivem na sousední krajiny. V krajinách je nezbytně prioritně realizovat opatření kompenzující významné negativní vliv urbanizace krajiny na vodní režim krajiny i jejích okolí.

B

relativně stabilizovaná krajina Jizerské tabule

- vyžaduje změnu paradigmatu zacházení s vodou v krajině
- posilovat retenci vody v krajině organizačními i technickými opatřeními
- významný potenciál ve zlepšování retenčních schopností půdy (změna kultur, struktura krajiny, zvyšování podílu organické hmoty v půdě atp.)
- chránit ornou půdu před vodní a větrnou erozí
- stabilizovat plochy lesů a nelesní zeleně, a přizpůsobovat jejich druhovou skladbu měnícím se klimatickým podmínkám (vyšší zastoupení melioračních dřevin)

A

relativně stabilizovaná krajina Pojizeří

- krajina vyžadující změnu paradigmatu zacházení s vodou v krajině, pozorovatelný pouze mírný trend poklesu zásoby vody v půdě
- pro udržení stavu krajiny realizovat opatření s cílem nahradit pomalou infiltraci ze sněhu (organizační opatření v krajině, technická opatření na hydrografické síti)
- chránit ornou půdu před vodní erozí
- předcházet plošné urbanizaci

C

suchá krajina Rakovnicka

- je třeba posilovat adaptační opatření na klimatickou změnu
- kombinovat technická a organizační opatření s cílem výrazného zvýšení retence vody v krajině (zejména jako náhrady za pomalou infiltraci ze sněhové pokrývky)

D

krajina Kladenské plošiny významně ohrožená suchem

- krajina vyžadující prioritní realizaci koncepčních zásahů pro zlepšení vodního režimu
- posilovat retenci vody v krajině organizačními i technickými patřeními
- adaptovat kultury na nevyrovnané srážky, a upravovat způsob hospodaření tak, aby krajina zadržovala vodu
- zvyšovat podíl organické hmoty v půdě
- chránit ornou půdu před vodní a větrnou erozí

A

relativně stabilizovaná suchá krajina Křivoklátska

- rozvíjet potenciál ke zlepšování stavu zásoby vody v půdě, krajina má pozivní vliv na okolní výrazně vysychající krajiny
- předcházet degradaci půd erozí postupně zlepšovat druhovou i věkovou strukturu lesních porostů
- kombinovat technická a organizační opatření s cílem výrazného zvýšení retence vody v krajině (zejména jako náhrady za pomalou infiltraci ze sněhové pokrývky)

B

relativně stabilizovaná krajina Jesenicka

- rozvíjet potenciál ke zlepšování stavu zásoby vody v půdě
- předcházet degradaci půd a erozi orné půdy
- postupně zlepšovat strukturu zemědělské krajiny
- stabilizovat plochy lesů a nelesní zeleně, a přizpůsobovat jejich druhovou skladbu měnícím se klimatickým podmínkám (vyšší zastoupení melioračních dřevin)

F

suchem ohrožující krajina Přípraží

- krajina vyžadující prioritní realizaci revolučních opatření v krajině kompenzující zásadní negativní vlivy způsobené překotnou urbanizací krajiny v posledních desetiletích
- krajina zásadně negativně ovlivňující vodní bilanci sousedních krajin (s nejvyšší pravděpodobností posilováním srážkového stínu za tepelným ostrovem hl. m. Prahy)
- zásadním způsobem omezovat urbanizaci krajiny
- realizovat adaptační a kompenzační opatření (zvyšování podílu trvalých kultur, realizace retenčních a akumulaci opatření v krajině i na vodních tocích, zlepšovat stav společenstev na vodních tocích)

C

pomalu vysychající krajina Rožďalovicka

- krajina vyžadující prioritní realizaci opatření pro retenci vody v krajině (s ohledem na špatnou retenční schopnost půd zejména technických opatření na hydrografické síti a biotechnických v ploše povodí)
- krajina vyžadující změnu paradigmatu zacházení s vodou v krajině
- krajina negativně ovlivněná sousední krajinou Polabské plošiny s potenciálem ke stabilizaci stavu při realizaci správných opatření
- realizovat opatření pro zvyšování retenčních vlastností půdy a ochranu orné půdy proti vodní erozi

D

krajina Polabské plošiny významně ohrožená suchem

- krajina vyžadující prioritní realizaci opatření adaptace na sucha, dochází k rychlému vysychání krajiny a stav krajiny poskytuje významný prostor ke zlepšení stavu krajiny
- nezbytná změna paradigmatu zacházení s vodou v krajině
- posilovat retenci vody v krajině (rušení plošných odvodnění, revitalizace niv malých vodních toků, upravovat způsob hospodaření tak, aby krajina zadržovala vodu)
- chránit ornou půdu zejména před větrnou erozí

B

relativně stabilizovaná krajina Brd a Českého krasu

- krajina vyžadující změnu paradigmatu zacházení s vodou v krajině, pozorovatelný pouze mírný trend poklesu zásoby vody v půdě
- pro udržení stavu krajiny realizovat opatření s cílem nahradit pomalou infiltraci ze sněhu (organizační opatření v krajině, technická opatření na hydrografické síti)
- stabilizovat plochy lesů a nelesní zeleně, a přizpůsobovat jejich druhovou skladbu měnícím se klimatickým podmínkám (vyšší zastoupení melioračních dřevin)

E

prudce vysychající krajina Dolního Posázaví

- krajina jejíž vodní režim je (pravděpodobně) výrazně narušen vnějšími vlivy, vyžadující razantní změnu paradigmatu přístupu k vodě
- předcházet změnám dále ohrožujícím vodní režim (urbanizace, zastavování, odlesnění)
- přizpůsobovat krajinu dramaticky změnícím se podmínkám vodního režimu (zejm. vyšší zastoupení melioračních dřevin)

A

stabilizované suchá krajina Středního Povltaví a Vlašimska

- krajina vyžadující změnu paradigmatu zacházení s vodou v krajině, pozorovatelný pouze mírný trend poklesu zásoby vody v půdě
- pro udržení stavu krajiny realizovat opatření s cílem nahradit pomalou infiltraci ze sněhu (organizační opatření v krajině, technická a biotechnická opatření na hydrografické síti)
- stabilizovat plochy lesů a nelesní zeleně, a přizpůsobovat jejich druhovou skladbu měnícím se klimatickým podmínkám (vyšší zastoupení melioračních dřevin)

B

relativně stabilizovaná krajina Posázaví

- je třeba postupně zlepšovat stav krajiny a změnit paradigma zacházení s vodou v krajině
- vodní režim krajiny významně negativně ovlivňovaný krajinami Polabské plošiny a Přípraží
- pro udržení stavu krajiny realizovat opatření s cílem nahradit pomalou infiltraci ze sněhu (organizační opatření v krajině, technická opatření na hydrografické síti)
- stabilizovat plochy lesů a nelesní zeleně, a přizpůsobovat jejich druhovou skladbu měnícím se klimatickým podmínkám (vyšší zastoupení melioračních dřevin)